

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudců Štěpána Výborného a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **Oblastní nemocnice Kolín, a.s., nemocnice Středočeského kraje**, sídlem Žižkova 146, Kolín, zastoupená JUDr. Jiřím Jarošem, Ph.D., advokátem, sídlem Na Pankráci 449/11, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, sídlem Letenská 525/15, Praha 1, **za účasti:** ČR – Ministerstvo pro místní rozvoj, sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2024, č. j. MF-24973/2022-1203-25, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2025, č. j. 10 Af 22/2024-121,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 6 135 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Jiřího Jaroše, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně čerpala na základě veřejnoprávní smlouvy s Regionální radou regionu soudružnosti Střední Čechy (dále též „poskytovatel dotace“) ze dne 28. 5. 2010 (ve znění

pozdějších dodatků) dotaci na rekonstrukci a modernizaci Pavilonu N nemocnice Kolín (dále též „projekt“). Poskytovatel dotace zanikl ke dni 31. 12. 2021, jeho nástupcem se stala osoba zúčastněná na řízení.

[2] Dne 26. 7. 2012 podala žalobkyně 6. zjednodušenou žádost o proplacení zbývajících částí dotace ve výši 97 557 460,25 Kč za stavební práce a dodávky zdravotnické technologie. K proplacení této žádosti však nedošlo, neboť vzniklo podezření, že veřejná zakázka byla ovlivněna trestněprávním jednáním dodavatele zdravotnické technologie – společnosti HOSPIMED spol. s r.o. (dále jen „HOSPIMED“), potažmo jejího jednatele. V návaznosti na pozastavení proplacení dotace požádala žalobkyně dne 4. 10. 2012 o změnu projektu spočívající v oddělení čerpání finančních prostředků na část technologickou a část stavební, která nebyla přímo dotčena policejním vyšetřováním. Poskytovatel dotace žalobkyni vyhověl a následně jí na základě opakované 6. zjednodušené žádosti proplatil částku ve výši 25 910 211,17 Kč; zbylá částka ve výši 71 647 249,08 Kč týkající se technologické části projektu zůstala neproplacena.

[3] Poskytovatel dotace následně od smlouvy o poskytnutí dotace částečně odstoupil, a to v části dosud neproplacených prostředků ve výši 71 647 249,08 Kč a části finančních prostředků na projekt již uvolněných ve výši 27 561 315,17 Kč. Posledně uvedenou částku žalobkyně poskytovateli dotace vrátila dne 28. 4. 2014.

[4] Rozhodnutím ze dne 21. 8. 2019, č. j. MF-19940/2019/1203-4, žalovaný ve zkráceném přezkumném řízení zrušil všechny části smlouvy o poskytnutí dotace, které se týkaly odstoupení od smlouvy, neboť u veřejnoprávní smlouvy nelze institut odstoupení od smlouvy použít.

[5] Žalobkyně podala u žalovaného postupně dva návrhy na zahájení sporného řízení. V prvním sporném řízení (zahájeném již dne 14. 6. 2013) se domáhala vyplacení finančních prostředků ve výši 71 647 249,08 Kč (tj. části dosud nevyplacené dotace týkající se technologické části projektu). Návrh žalobkyně žalovaný definitivně zamítl rozhodnutím ze dne 1. 7. 2024, č. j. MF-17281/2019/1203-51. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 10. 2024, č. j. 9 Af 12/2024 - 38, odmítl pro opožděnost.

[6] Dne 18. 8. 2022 podala žalobkyně návrh na zahájení druhého sporného řízení, jehož předmětem bylo vydání bezdůvodného obohacení – vyplacení částky ve výši 27 561 315,17 Kč, tj. části dotace, kterou žalobkyně v minulosti na základě (neplatného) odstoupení od smlouvy o poskytnutí dotace vrátila poskytovateli dotace zpět. Ani v tomto řízení nebyla žalobkyně úspěšná a žalovaný její návrh rozhodnutím ze dne 9. 10. 2024, č. j. MF-24973/2022-1203-25, zamítl.

II. Rozsudek městského soudu

[7] Žalobkyně se proti poslední citovanému rozhodnutí bránila správním žalobou, na jejímž základě Městský soud v Praze napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

pokračování

[8] K námitkám žalobkyně zpochybňujícím věcnou správnost rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2024, č. j. MF-17281/2019/1203-51, městský soud uvedl, že v nyní projednávané věci již nelze závěry citovaného rozhodnutí zvrátit. Jedná se o pravomocné rozhodnutí, jemuž svědčí presumpce správnosti (správní žalobu podala žalobkyně v odkazované věci opožděně). Pro projednávanou věc se nejedná o rozhodnutí o předběžné otázce a mezi nyní napadeným rozhodnutím a rozhodnutím v prvním sporném řízení nepanuje ani vztah podmiňujícího a podmíněného rozhodnutí. Navzdory existenci významných podobností se tak jedná o dvě samostatná řízení a jakkoliv mohl žalovaný ze svých závěrů uvedených v rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 vycházet, nepředurčoval jeho obsah výsledek druhého sporného řízení.

[9] K meritu sporu městský soud uvedl, že žalobkyně vrátila část dotace ve výši 27 561 315,17 Kč v návaznosti na skutečnost, že poskytovatel dotace odstoupil od smlouvy o poskytnutí dotace. Odstoupení však bylo následně zrušeno, a důvod vrácení dotace proto odpadl. Podle městského soudu se jedná o obdobnou situaci, kdy je povinnost k plnění uložena pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, které je následně zrušeno s účinky *ex tunc*. Nejvyšší soud přitom setrvale judikuje, že v takových případech nelze bez dalšího dovodit, že by byl příjemce nucen plnění vrátit. Pokud mu totiž svědčil hmotněprávní důvod k přijetí finančních prostředků, je jeho obohacení i nadále důvodné. Městský soud tak učinil dílčí závěr, že pro posouzení oprávněnosti nároku žalobkyně na vydání bezdůvodného obohacení je stěžejní, zda žalobkyně při vrácení části dotace plnila svoji hmotněprávní povinnost.

[10] Městský soud dále dovodil, že na odstoupení od smlouvy ze dne 14. 1. 2014 je třeba nahlížet materiálně. Poskytovatel dotace v něm stanovil výši odvodu za porušení rozpočtové kázně i důvod ke svému postupu. Žalobkyně na základě výzvy dobrovolně plnila, proto nemusel poskytovatel dotace přikročit k vydání rozhodnutí o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně.

[11] Soud se nicméně vymezil vůči závěru žalovaného, že všechny výdaje (tj. jak výdaje na technologickou, tak i na stavební část projektu) představují nezpůsobilé výdaje dotace. Odkázal na obsah rozsudků v trestních řízeních, v nichž vystupovala na straně obžalovaných společnost HOSPI MED. Z jejich obsahu nevyplývá, že by došlo k ovlivnění veřejné zakázky na stavební část projektu, kterou dle tvrzení žalobkyně realizovala společnost GEOSAN GROUP a.s. Na základě zjištěných okolností tak podle městského soudu nic nebrání tomu, aby výdaje na stavební část byly posouzeny jako způsobilé.

[12] Městský soud dále uvedl, že není zřejmé, k jaké části projektu (tj. k technologické či stavební) se částka 27 561 315,17 Kč vztahuje. Z odstoupení od smlouvy vyplývá, že podle poskytovatele dotace se tento finanční obnos vztahoval k technologické části projektu, žalovaný však oproti tomu dovodil, že se jedná o platbu na stavební část projektu. Vyjasnění této otázky považoval městský soud za stěžejní pro zodpovězení otázky, zda byla vyplacená část dotace dotčena protiprávním jednáním společnosti HOSPI MED. Pokud by se jednalo o výdaj na technologickou část projektu, obstál by závěr žalovaného o nezpůsobilosti uvedeného výdaje, v čemž by spočíval hmotněprávní nárok poskytovatele plnění. Žalobkyni by tak nárok na vydání bezdůvodného obohacení nevznikl. V případě výdajů na stavební část projektu by však závěr o nezpůsobilosti výdaje nemohl obstát.

Vzhledem k tomu, že pro zodpovězení této otázky neskýtá napadené rozhodnutí (ani obsah správního spisu) náležitý podklad, shledal soud, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“).

[13] Zbylé námitky naopak považoval městský soud za nedůvodné. Konstatoval, že pro závěr o porušení rozpočtové kázně není rozhodné, zda byla nějaká osoba pravomocně odsouzena za spáchání trestného činu spočívajícího v manipulaci s veřejnou zakázkou. Podstatné naopak je, že z trestních rozsudků jednoznačně vyplývá, že k ovlivnění veřejné zakázky ve prospěch společnosti HOSPIMED (avšak pouze té) došlo. S těmito závěry nejsou v rozporu ani zjištění soudů v civilních řízeních, která se týkají sporu mezi žalobkyní a společností HOSPIMED stran úhrady kupní ceny (jejího příslušenství), ani argumentace Ústavního soudu, který rozsudky civilních soudů v této věci zrušil. Městský soud dále uvedl, že žalobkyně musela mít již v době vrácení finančních prostředků poskytovateli dotace minimálně podezření stran zmanipulování veřejné zakázky, a nemohla tak být v dobré víře. To však dle mínění soudu platí toliko ve vztahu k části dotace související se společností HOSPIMED (tj. nikoliv ve vztahu ke stavební část projektu). Za nedůvodnou považoval městský soud i námitku, že poskytovatel měl vytýkané nedostatky zjistit již při kontrolách plnění podmínek dotace.

III. Kasační stížnost

[14] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[15] Ohrazuje se vůči závěru městského soudu stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu, pokud se jedná o určení, zda se sporná částka 27 561 315,17 Kč vztahovala k technologické či stavební části projektu. S ohledem na dispoziční zásadu, která se uplatní ve sporném řízení, byl stěžovatel vázán tím, jak nárok v návrhu vymezila žalobkyně, která sama uvedla, že se jedná o výdaje spjaté se zakázkou č. 60065707. Stěžovatel vycházel rovněž ze svého předchozího rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51, které se týkalo téhož projektu a téhož zadávacího řízení.

[16] Žalobkyně zadávala veřejnou zakázku č. 60065707 jako jeden celek a teprve následně došlo k jejímu rozdělení na část stavební a technologickou. Způsobilst výdajů na stavební a technologickou část je proto třeba z hlediska dodržení dotačních podmínek posuzovat komplexně. Žalobkyně porušila základní zásady zadávacího řízení (zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace), neboť je přizpůsobila nabídce společnosti HOSPIMED. Všechny výdaje spjaté s veřejnou zakázkou č. 60065707 proto byly nezpůsobilé. Stěžovatel je přesvědčený o úzké provázanosti obou sporných řízení. Za nepřiléhavou považuje argumentaci městského soudu ohledně podmiňujících a podmíněných rozhodnutí (včetně soudem citované judikatury). Stěžovatel nikdy netvrdil, že by se v posuzované věci jednalo o řetězící akty. O otázce způsobilosti všech výdajů souvisejících se zakázkou č. 60065707 již pravomocně rozhodl v řízení sp. zn. MF-17281/2019/1203. Stěžovatel je přesvědčen, že své dřívější závěry musel v souladu s § 73 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a obecnou zásadou presumpce

pokračování

správnosti reflektovat i při rozhodování ve druhém sporném řízení. Jinak řečeno, výsledek prvního sporného řízení předznamenával (či by minimálně předznamenávat měl) i úspěch či neúspěch ve druhém sporném řízení.

[17] Stěžovatel dále považuje rozsudek městského soudu v rozsahu posouzení aplikovatelnosti závěrů obsažených v rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 na nyní projednávanou věc za nepřezkoumatelný, neboť je nekonzistentní a jeho jednotlivé pasáže si vzájemně odporují.

[18] Výtky městského soudu stran nedostatečného vymezení předmětu řízení měly dle názoru stěžovatele směřovat vůči žalobkyni, nikoliv vůči němu. Zdůrazňuje, že žádný z účastníků řízení nezpochybnil, že se vrácená část dotace vztahuje k veřejné zakázce č. 60065707. Uvedenou zakázkou se přitom zabývaly trestní soudy a označily ji za zmanipulovanou. Současně stěžovatel již v prvním sporném řízení rozhodl, že všechny výdaje spojené s dotčenou zakázkou je třeba považovat za nezpůsobilé. Za daných okolností po něm nelze požadovat, aby za žalobkyni *ex officio* (a v konečném důsledku v její prospěch) prováděl další dokazování za účelem vyjasnění jejího nároku. Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků nevyslovil ohledně povahy vrácené části dotace jakékoliv pochybnosti, nic stěžovateli nebránilo v tom, aby případ posoudil a následně formuloval své právní závěry. Městský soud při svých úvahách nerefletoval, jakým způsobem žalobkyně vymezila předmět řízení a že k oddělení výdajů na stavební část došlo na její žádost. Stěžovatel nesouhlasí ani se způsobem, jakým soud interpretoval obsah odstoupení od smlouvy ze strany poskytovatele dotace. Z textu tohoto odstoupení nevyplývá, že by se vztahovalo toliko k finančním prostředkům na přístrojové vybavení (tzn. na technologickou část). Stěžovatel dodává, že žalobkyně nikdy nenamítala (a to ani v řízení před městským soudem), že by vrácená část dotace představovala způsobilé výdaje projektu, nebo že by se předmět sporu vztahoval k jiné zakázce.

[19] Závěrem stěžovatel uvádí, že žalobkyně nesplnila základní podmínky vzniku bezdůvodného obohacení – neprokázala vznik škody v její majetkové sféře, neboť částku poskytnuté dotace dobrovolně vrátila, a současně nemohla být ani v dobré víře, což ostatně konstatoval i městský soud.

IV. Vyjádření žalobkyně

[20] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že v rozsahu, v němž dospěl městský soud k závěru o nedostatku skutkových zjištění, považuje rozsudek za věcně správný a zákonný. Žalobou napadené rozhodnutí nepředstavuje spolehlivý podklad pro zodpovězení otázky, zda se sporná částka 27 561 315,17 Kč vztahuje k technologické či stavební části projektu. Bez vyjasnění této otázky nelze posoudit existenci či rozsah bezdůvodného obohacení. Žalobkyně nicméně trvá na tom, že ani pokud by se vrácená část dotace vztahovala k technologické části projektu, nemohlo by to automaticky znamenat, že její nárok není důvodný. Poukazuje na skutečnost, že účel dotace byl splněn, rekonstrukce proběhla a projekt je dokončený. Pokud by přitom poskytovatel v rozporu se zákonem neodstoupil od smlouvy, měl by být žalobkyni uložen odvod za porušení rozpočtové kázně, který musí být přiměřený s ohledem na zjištěná pochybení. Obdobně

by si tedy měl stěžovatel počínat i při posouzení návrhu žalobkyně na vydání bezdůvodného obohacení.

[21] Kasační námitky stěžovatele nepovažuje žalobkyně za důvodné. Rozsudek není nepřezkoumatelný, městský soud správně dovodil, že jakkoliv mezi oběma spornými řízeními existuje blízká souvislost, nejedná se o vztah podmíněného a podmiňujícího rozhodnutí a současně nepředstavuje rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 ani rozhodnutí o předběžné otázce. Městský soud uznal presumpci správnosti rozhodnutí správního orgánu, avšak dovodil, že jakkoliv lze ze závěrů obsažených v citovaném rozhodnutí vycházet, nelze je v nyní projednávané věci mechanicky a paušálně převzít. Úvahy soudu jsou dle žalobkyně zcela logické a srozumitelné.

[22] Za nedůvodnou považuje žalobkyně i argumentaci specifiky sporného řízení. Jakkoliv nezpochybňuje, že v uvedeném typu řízení se uplatní dispoziční a projednávací zásada, ani v klasickém civilním procesu nemůže soud rozhodnout za situace, kdy není zřejmá povaha nároku. Pokyn městského soudu, aby stěžovatel postavil najisto, zda se sporná částka vztahuje ke stavební či technologické části projektu, představuje elementární požadavek na řádné vymezení předmětu řízení. Žalobkyně trvá na tom, že unesla břemeno tvrzení i břemeno důkazní a že řádně předložila veškeré důkazy. Stěžovatel však tyto podklady nesprávně interpretoval a zaměnil stavební a technologickou část projektu. Výdaje na stavební část projektu poskytovatel dotace nikdy nezpochybnil, žalobkyni je řádně proplatil a jejich vrácení nepožadoval.

[23] Žalobkyně stěžovateli vytýká, že rezignoval na komplexní posouzení uplatněného nároku a přijal paušální závěr o nezpůsobilosti všech výdajů, aniž by se zabýval jejich skutečnou povahou, podklady k jejímu proplacení a rozlišením stavební a technologické části projektu. Takový přístup není dle jejího názoru slučitelný se zákonem, ani judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[24] Argumentaci stěžovatele ve vztahu k posouzení otázky bezdůvodného obohacení považuje žalobkyně za irelevantní. Připomíná, že městský soud v tomto směru nevyslovil žádný definitivní závěr, neboť dosavadní skutková zjištění takový postup ani neumožňují. Je na stěžovateli, aby nejprve doplnil dokazování. Teprve poté se může zabývat splněním podmínek pro vydání bezdůvodného obohacení.

[25] Osoba zúčastněná na řízení se k věci nevyjádřila.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[26] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[27] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[28] Nejvyšší správní soud v první řadě upřesňuje, co je v projednávané věci předmětem řízení o kasační stížnosti. Žalobkyně se ve sporném řízení vedeném proti odpůrci (v soudním řízení správním vystupujícím jako osoba zúčastněná na řízení) domáhala u žalovaného vyplacení částky 27 561 315,17 Kč. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že tuto částku poskytovatel dotace žalobkyni nejprve vyplatil, ale ta ji následně v reakci na odstoupení od smlouvy vrátila zpět. Následně stěžovatel ve zkráceném přezkumném řízení zrušil příslušná ustanovení smlouvy o poskytnutí dotace týkající se možnosti odstoupení (shledal, že v případě veřejnoprávní smlouvy nelze tento institut použít), v důsledku čehož došlo ke zrušení odstoupení od smlouvy s účinky *ex tunc*. Žalobkyně je proto přesvědčená, že vrácená část dotace představuje na straně osoby zúčastněné na řízení bezdůvodné obohacení. Stěžovatel dospěl v žalobou napadeném rozhodnutí k závěru, že se o bezdůvodné obohacení nejedná, neboť výdaje spjaté se zakázkou č. 60065707 jsou výdaji nezpůsobilými, jelikož došlo k manipulaci se zadáním veřejné zakázky takovým způsobem, aby vyhovovala předem vybranému uchazeči (společnosti HOSPIMED). Při formulaci těchto závěrů vycházel stěžovatel krom jiného z výsledků trestních řízení (především rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2020, sp. zn. 4 T 42/2016, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2022, sp. zn. 2 To 127/2020). Městský soud v přezkoumávaném rozsudku úvahy stěžovatele do značné míry aproboval. Dovedl však, že uvedené závěry lze (minimálně na základě dosavadních zjištění) vztáhnout toliko na výdaje technologické části projektu, kterou realizovala společnost HOSPIMED, nikoliv však na výdaje vztahující se ke stavební části projektu. Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí přitom není dle městského soudu zřejmé, jaké z uvedených částí projektu (tj. technologické, nebo stavební) se sporná částka 27 561 315,17 Kč týká, což soud vedlo ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci stěžovateli k dalšímu řízení za účelem odstranění přetrvávajících nejasností stran povahy sporné částky.

[29] V nyní probíhajícím řízení o kasační stížnosti tak Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší, aby se zabýval právní otázkou splnění podmínek vzniku bezdůvodného obohacení, včetně posouzení správnosti závěrů městského soudu o nezpůsobilosti výdajů spjatých s technologickou částí projektu. Přezkumem rozsudku městského soudu se totiž může zabývat toliko v rozsahu důvodů, pro něž městský soud napadené rozhodnutí zrušil, a proti nimž stěžovatel brojí kasační stížností. Středobodem přezkumu Nejvyššího správního soudu se tak stává otázka, zda ob stojí závěr městského soudu ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jedná-li se o povahu sporné (žalobkyní nárokové) částky 27 561 315,17 Kč, potažmo otázka použitelnosti (závažnosti) závěrů obsažených v rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51. Z tohoto důvodu ponechá soud zcela bez odpovědi tu část argumentace žalobkyně, již se snaží polemizovat se závěry stěžovatele ohledně nezpůsobilosti všech výdajů na technologickou část projektu a dovozuje nutnost individuálního posouzení věci, jako by tomu bylo v případě uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně (viz shrnutí vyjádření žalobkyně v bodě [20] tohoto rozsudku).

[30] Jedná-li se o námitky uplatněné v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud nejprve posoudil namítanou nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Podle rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno*

pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“ V obdobném duchu se nese i navazující judikatura, která zásadně pohlíží na nevypořádání žalobních námitek jako na důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007-78, či ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 Afs 113/2009-69).

[31] Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu považovat zejména takové rozhodnutí, jehož „výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost je dále takové rozhodnutí, které postrádá základní zákonné náležitosti, či jehož výrok je v rozporu s odůvodněním; obdobně jde o případy, kdy jsou jeho závěry v příkrém rozporu se skutkovými zjištěními nebo jehož odůvodnění je ve vztahu k výroku nejednoznačné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS). V neposlední řadě jde o takové soudní rozhodnutí, z něhož nelze jednoznačně dovodit, jakým právním názorem je správní orgán po zrušení svého rozhodnutí vázán a jak má tedy v dalším řízení postupovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009-132).

[32] V posuzované věci napadený rozsudek požadavkům vyplývajícím z konstantní judikatury dostál. Městský soud srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí a vypořádal se se všemi stěžejními žalobními námitkami. Stěžovatel shledává odůvodnění rozsudku městského soudu nekonzistentním a vnitřně rozporným, pokud se jedná o posouzení aplikovatelnosti závěru o nezpůsobilosti všech výdajů projektu obsažených v rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 na nyní projednávanou věc. S tímto tvrzením se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Městský soud své úvahy ohledně vztahu obou sporných řízení, potažmo závaznosti rozhodnutí v prvním sporném řízení pro nyní projednávanou věc, ozřejmil v bodech 82 až 85 rozsudku. Vysvětlil přitom, že navzdory existenci významných podobností se jedná o dvě samostatná řízení a výsledek jednoho z nich nepředurčuje výsledek řízení druhého. Odmítl, že by mezi oběma rozhodnutími panoval vztah podmiňujícího a podmíněného rozhodnutí a za nesprávný označil argument stěžovatele, že rozhodnutí v prvním sporném řízení představuje rozhodnutí o předběžné otázce. S těmito úvahami není v napětí následný závěr městského soudu, že stěžovatel si přesto počínal správně, pakliže obsah rozhodnutí v prvním sporném řízení reflektoval i v nyní projednávané věci. Městský soud vycházel z obecného principu presumpce správnosti rozhodnutí, současně však připomněl, že jeho úlohou je ověřit, zda úvahy stěžovatele (byť nalézají předobraz v jiném, již pravomocném správním rozhodnutí) v nyní projednávané věci ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami. Uvedenou argumentaci pokládá Nejvyšší správní soud za zcela konzistentní a srozumitelnou. Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku proto považuje za nedůvodnou.

pokračování

[33] Stěžovatel se proti shora uvedeným úvahám vymezil i z věcného hlediska. Stěžovatel předně považuje za nepřiléhavou argumentaci městského soudu týkající se podmiňujících a podmíněných rozhodnutí ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 6 As 211/2017-88, č. 3948/2019 Sb. NSS, *Peklo na Čertovině*. Nejvyšší správní soud však podotýká, že příslušná pasáž napadeného rozsudku představovala toliko reakci na námitky žalobkyně, přičemž městský soud dospěl k závěru, že mezi rozhodnutími v obou sporných řízeních se o vztah podmíněného a podmiňujícího rozhodnutí nejedná. V tom jsou městský soud i stěžovatel zajedno, Nejvyššímu správnímu soudu proto není zřejmé, z jakého důvodu se stěžovatel vůči příslušné pasáži rozsudku vymezuje. Tato kasační argumentace není důvodná.

[34] Podle stěžovatele dále výsledek prvního sporného řízení předurčoval i výsledek druhého sporného řízení. Pokud v rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 dovedl, že všechny výdaje vztahující se k zakázce č. 60065707 jsou nezpůsobilé, musel se totožný závěr uplatnit i ve druhém sporném řízení (tj. v nyní projednávané věci). Nejvyšší správní soud v obecné rovině souhlasí s tezí, že rozhodnutí č. j. MF-17281/2019/1203-51 svědčí presumpce správnosti, stěžovatel však z této skutečnosti dovozuje další důsledky, s nimiž se ztotožnit nelze. Jak správně vysvětlil městský soud v bodech 83 a 84 napadeného rozsudku, rozhodnutí v prvním sporném řízení nepředstavuje pro nyní projednávanou věc rozhodnutí o předběžné otázce ve smyslu § 57 správního řádu, o níž by si stěžovatel nemohl učinit vlastní úsudek. To vyplývá již ze skutečnosti, že se v obou případech jedná o typově stejná řízení, o nichž rozhodoval též správní orgán (stěžovatel). Obě sporná řízení jsou postavená na roveň a v zásadě nezáleží na tom, ve kterém z nich stěžovatel rozhodl dříve. Stěžovatel si tak nepochybně mohl učinit úsudek o (ne)způsobilosti výdajů na projekt realizovaný společností HOSPIMED bez ohledu na to, zda již bylo první správní řízení sp. zn. MF-17281/2019/1203 pravomocně skončeno či nikoliv. Nejvyšší správní soud nikterak nezastírá, že i s ohledem na zásadu legitimního očekávání, z níž vyplývá požadavek na předvídatelnost a bezrozpornost rozhodování správních orgánů (viz § 2 odst. 4 správního řádu), bylo možno předpokládat, že stěžovatel své dřívější závěry obsažené v rozhodnutí č. j. MF-17281/ 2019/1203-51 aplikuje i v druhém sporném řízení. To ovšem nic nemění na skutečnosti, že obě rozhodnutí jsou samostatně přezkoumatelná ve správním soudnictví. Pokud v případě prvního z nich podala žalobkyně správní žalobu opožděně, neznamená to, že totožný právní náhled nemůže být podroben věcnému přezkumu v nyní projednávané věci. Tím není nikterak dotčena presumpce správnosti rozhodnutí v prvním sporném řízení, které již v soudním řízení správním zrušit nelze. Nejvyšší správní soud tedy činí dílčí závěr, že městský soud zcela správně dovedl, že jeho úlohou je posoudit, zda právní závěry vyslovené v druhém, nyní přezkoumávaném rozhodnutí, které nalézají předobraz již v rozhodnutí v prvním sporném řízení, obstojí v konfrontaci s námitkami, které žalobkyně přdestřela ve správní žalobě.

[35] Jádrem kasační argumentace tkví v polemice stěžovatele se závěrem městského soudu, podle něž ve sporném řízení nebylo dostatečně vyjasněno, zda částka 27 561 315,17 Kč, jejíž vydání se domáhá žalobkyně, představovala výdaje na technologickou či stavební část projektu. Stěžovatel trvá na tom, že s ohledem na specifika sporného řízení bylo na žalobkyni, aby řádně vymezila předmět sporu a jeho povinností nebylo provádět jakékoliv další dokazování. Současně vyjádřil přesvědčení, že není rozhodné, zda se jednalo o výdaje na stavební či technologickou část projektu, neboť všechny tyto výdaje je třeba

bez rozdílu považovat za nezpůsobilé, vzhledem k tomu, že se týkají zmanipulované zakázky č. 60065707. Nejvyšší správní soud se s uvedenou argumentací neztotožnil.

[36] Podle § 141 odst. 1 správního řádu *ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů.*

[37] Podle § 141 odst. 4 správního řádu *ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.*

[38] Sporné řízení se vyznačuje určitými specifiky, neboť je ovládáno zásadou dispoziční a projednací, z čehož vyplývá, že procesní aktivita se ve větší míře oproti obecné úpravě správního řízení přenáší na účastníky. Jakkoliv je však v první řadě na navrhovateli, aby vymezil předmět řízení a předložil důkazy k prokázání uplatněného nároku, neznamená to, že by správní orgán mohl ve sporném řízení zcela rezignovat na zjištění skutkového stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2021, č. j. 5 Afs 137/2020-38). Ve sporném řízení podle § 141 správního řádu není správní orgán jen pasivním arbitrem, ale stále je stíhán zásadou materiální pravdy, která je pouze lehce modifikována tím, že správní orgán primárně vychází z těch důkazů, které byly účastníky navrženy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2022, č. j. 2 Afs 145/2020-28, body 27, 28). Základní povinností správního orgánu je proto nadále zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K tomu má správnímu orgánu napomáhat zásadně i účastník řízení, který má poskytnout potřebnou součinnost, popřípadě označit důkazy na podporu svých tvrzení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34).

[39] Jedná-li se o nyní projednávanou věc, ze správního spisu je zřejmé, že žalobkyně podala u stěžovatele návrh na vydání bezdůvodného obohacení ve výši 27 561 315,17 Kč, jakožto části dotace, kterou jí poskytovatel dotace nejprve vyplatil, ale následně ji žalobkyně v návaznosti na (částečné) odstoupení od smlouvy o poskytnutí dotace vrátila zpět. Výše částky, ani popsání skutkové okolnosti (vyplacení dotace, odstoupení od smlouvy a následné vrácení téže částky) nebyly mezi žalobkyní a osobou zúčastněnou na řízení (tj. navrhovatelkou a odpůrcem) sporné. Městskému soudu je však třeba přisvědčit v tom směru, že z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nelze jednoznačně seznat, zda se stěžovatelem posuzovaná částka týkala výdajů na technologickou či stavební část projektu. Tuto nejasnost přitom do řízení nevnesli samotní její účastníci, ale toliko stěžovatel, který v odůvodnění rozhodnutí na některých místech hovoří o částce ve výši 25 910 211,17 Kč (což je část dotace určená na stavební výdaje projektu – viz bod [2] tohoto rozsudku), na jiných místech poté o částce 27 561 315,17 Kč. Obě uvedené částky stěžovatel libovolně zaměňuje a směšuje, což vyvolává dojem, že dle jeho mínění se jedná stále o tytéž výdaje na stavební část projektu. Přitom však nevysvětlil, z jakého důvodu a v jaké fázi mělo dojít k navýšení částky o takřka 2 miliony Kč. Z obsahu správního spisu nadto nic nenasvědčuje tomu, že by se o totožné výdaje skutečně jednalo a není vůbec zřejmé, jak stěžovatel k tomuto závěru dospěl. Na základě doposud shromážděných podkladů se naopak

pokračování

spíše jeví, že se jedná o dvě zcela odlišné částky, přičemž částka 25 910 211,17 Kč byla určena na stavební část projektu a poskytovatel ji žalobkyni vyplatil a nikdy nepožadoval zpět, zatímco částka 27 561 315,17 Kč (jejíhož vydání se domáhala ve sporném řízení žalobkyně) představovala výdaje na technologickou část projektu, které žalobkyni poskytovatel dotace vyplatil ještě předtím, než v roce 2012 proplácení dotace pozastavil.

[40] V této souvislosti lze poukázat v první řadě na text odstoupení od smlouvy, dle kterého „poskytovatel dotace odstupuje od smlouvy, a to v části týkající se dodávek přístrojového vybavení. Odstoupení od smlouvy se týká doposud neproplacených prostředků ve výši 71.647.249,08 hal. Poskytovatel současně v této části odstupuje od smlouvy, a to v části prostředků na tuto část poskytovatelem již uvolněných ve výši 27.561.315,17 Kč“ (zdůraznění doplnil NSS). Ačkoliv poskytovatel dotace vymežil rozsah, v němž od smlouvy o poskytnutí dotace odstupuje, jen poměrně stručně, s městským soudem lze souhlasit, že citovaný text nasvědčuje spíše tomu, že i již vyplacené prostředky byly určeny na přístrojové vybavení (tj. technologickou část). To ostatně potvrdila v řízení před městským soudem i žalobkyně, která na s. 16 a 17 žaloby uvedla: „*Žalobkyně konstatuje, že skutečně v minulosti po dohodě s Poskytovatelem dotace došlo k rozdělení 6. zjednodušené žádosti o platbu ve výši 97.557.460,25 Kč na část stavební (pozn. nedotčenou policejním vyšetřováním) a na část technologickou (...); žalobkyně však v rámci rozdělené žádosti o proplacení stavební části dotace (pozn. opětovná 6. zjednodušená žádost o platbu ze dne 18. 2. 2013) žádala o proplacení částky 25.910.211, 17 Kč, nikoli částky 27.561.315,17 Kč, jak uvádí žalovaný. Ve vztahu ke stavební části dotace nebylo ze strany Poskytovatele ničeho namítáno; výdaje na stavební část projektu Poskytovatel žalobkyni proplatil a nikdy tuto část dotace zpět nepožadoval; dotace na stavební část Projektu nebyla nikdy rozporována.*“ V replice ze dne 5. 3. 2025 poté žalobkyně doplnila, že „*částka ve výši 27.561.315,17 Kč za dodávky technologií byla žalobkyni poskytovatelem dotace vyplacena ještě před rozdělením Projektu na část stavební a část technologickou (...), a to dle 5. zjednodušené žádosti o proplacení dotace*“]. V neposlední řadě pak závěru, že se v souzené věci jedná o výdaje na technologickou (nikoliv stavební) část projektu, nasvědčuje i již zmiňovaná skutečnost, že obě uvedené peněžní sumy se od sebe liší o takřka 2 miliony Kč.

[41] Nejvyšší správní soud tedy souhlasí s městským soudem, že z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí není jednoznačně patrná povaha částky, o níž stěžovatel rozhodoval. Stěžovateli přitom nelze přisvědčit, že by uvedený nedostatek bylo možné klást k tíži žalobkyni. Byl to totiž jen a pouze stěžovatel, který nárokovanou částku 27 561 315,17 Kč chybně ztotožnil s výdaji na stavební část projektu ve výši 25 910 211,17 Kč (a činí tak též v kasační stížnosti). Tento jeho závěr nenalézá žádnou oporu ve správním spise, a chybí tak skutkový podklad pro vyslovené závěry. Měl-li stěžovatel o povaze částky, jejíhož vydání se žalobkyně domáhala, jakékoliv pochybnosti, bylo na místě, aby žalobkyni vyzval k doložení dalších podkladů za účelem upřesnění jejího návrhu, popřípadě by postačovalo shodné prohlášení účastníků řízení stran povahy sporné částky ve smyslu § 141 odst. 4 věty poslední správního řádu. Takto si však nepočínal a bez dalšího dovodil, že uplatněný nárok představuje výdaje na stavební část projektu, aniž by v žalobou napadeném rozhodnutí objasnil, jak k tomuto závěr dospěl. Za daných okolností tedy ob stojí závěr městského soudu, že stěžovatel zatížil rozhodování ve sporném řízení vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[42] Namítá-li stěžovatel, že je nerozhodné, k jaké části projektu (tj. stavební či technologické) se žalobkyní nárokováná částka 27 561 315,17 Kč vztahovala, ani s tímto tvrzením se nemůže Nejvyšší správní soud ztotožnit. Jádro argumentace žalobou napadeného rozhodnutí spočívá na tezi, že veřejná zakázka na dodání zdravotnické technologie byla od počátku ovlivněna takovým způsobem, aby ji získala společnost HOSPIMED (tzn. došlo k porušení základních zásad zadávání veřejných zakázek, jako je zásada transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace). Současně je však nepochybné, že částka 25 910 211,17 Kč (nikoliv částka 27 561 315,17 Kč, jejíž vydání se domáhala žalobkyně ve sporném řízení) se vztahovala ke stavební části projektu, přičemž již v době, kdy došlo k pozastavení proplácení dotace (rok 2012), zaujal poskytovatel dotace k této částce odlišný postoj a žalobkyni ji následně proplatil. Je tedy zjevné, že jak žalobkyně, tak poskytovatel dotace měli toho času za to, že výdaje na stavební část projektu nejsou policejním vyšetřováním nijak dotčeny. V žalobou napadeném rozhodnutí (a v rozhodnutí v prvním sporném řízení, na něž se stěžovatel v nyní projednávané věci odkazoval) poté stěžovatel hojně argumentoval obsahem trestních rozsudků v kauze manipulace veřejných zakázek. Veškerá tato argumentace se však vztahovala k protiprávnímu jednání společnosti HOSPIMED, která (dle tvrzení žalobkyně) stavební část projektu nerealizovala a stěžovatel nikterak neozřejmil, proč by se za těchto okolností jeho závěry o nezpůsobilosti výdajů měly vztahovat i na stavební část projektu. Stěžovatel v této souvislosti pouze uvedl, že zakázka byla v první řadě zadávána jako celek a teprve následně došlo k jejímu rozdělení. Toto kusé konstatování však nemůže obstát za situace, kdy nenalézá žádnou oporu ve správním spise a ze spisového materiálu je naopak patrné, že poskytovatel dotace v minulosti umožnil změnu projektu a čerpání prostředků na stavební část projektu umožnil. Současně není ani postaveno najisto, jaká společnost stavební práce prováděla (v řízení o žalobě žalobkyně uvedla, že se mělo jednat o společnost GEOSAN GROUP a.s.) a z jakého titulu tak činila (např. pouze jako subdodavatel). I v tomto směru tedy platí, že správnost úvah stěžovatele nelze ověřit, neboť pro ně neexistuje ve správním spise náležitý podklad.

VI. Závěr a náklady řízení

[43] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[44] O náhradě nákladů účastníků řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Nárok na náhradu nákladů řízení naopak vznikl úspěšné žalobkyni. V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce žalobkyně jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti). Za tento úkon náleží odměna ve výši 4 620 Kč a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč, celkem tedy 5 070 Kč. Uvedenou částku soud navýšil o DPH. Celková náhrada nákladů řízení tak činí částku ve výši 6 135 Kč (po zaokrouhlení). K jejímu uhrazení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

[45] Osobě zúčastněné na řízení žádné náklady nevznikly, neboť v průběhu řízení neučinila žádný úkon.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu